

Česká veřejnost považuje změnu klimatu za závažný problém a chce, aby ho Česká republika řešila. Tápe však, jakým způsobem

Historické záplavy v Německu, tornádo na jižní Moravě, další zasedání české uhelné komise, balíček klimatických politik Evropské komise nebo blížící se zveřejnění nové zprávy Mezivládního panelu pro klimatickou změnu OSN – právě v tomto období přináší výzkumný tým [Katedry environmetálních studií Masarykovy univerzity](#) a [Green Dock](#) nová data z podrobného reprezentativního výzkumu veřejného mínění, kterého se zúčastnilo 2 762 dotazovaných.

Mezioborový tým vědců a vědkyň dnes představil výsledky svého výzkumu, který zkoumal sociologické, psychologické a komunikační otázky ochrany klimatu. Zveřejněná studie veřejného mínění navazuje na předchozí šetření výzkumného týmu, nabízí novou typologii cílových skupin v ochraně klimatu a zkoumá způsoby, jak o ochraně klimatu komunikovat s veřejností.

Sociolog Tomáš Chabada z Masarykovy univerzity představuje výsledky výzkumu: „Pro většinu české veřejnosti už není sporu, zda je změna klimatu závažný problém. V současnosti 76 % veřejnosti ví, že změna klimatu probíhá a 71 % si uvědomuje, že její hlavní příčinou jsou lidské aktivity. Celých 28 % uvádí, že více než dvěma lety podporuje ochranu klimatu. Jen 4 % se přiklání k názoru, že klimatická změna neexistuje, a pouze 2 % odmítají ochranu klimatu více než před dvěma lety.“

Navazuje na něj sociální psycholog Ondřej Kácha z Green Dock: „Stejně tak se většina obyvatel shoduje, že máme tento problém řešit – podle 68 % je důležité, aby Česká republika přijala opatření proti změně klimatu. Zvláštní pozornost si zaslouží, že podle 66 % má Česko snižovat své emise skleníkových plynů bez ohledu na emise jiných zemí. Zároveň 70 % Čechů a Češek stojí o předvídací, strategickou politiku a je přesvědčeno, že český stát má řešit problémy, které hrozí naší zemi kolem roku 2050.“

A které klimatické politiky podporuje česká veřejnost nejvíce? Více než 70 % veřejnosti souhlasí s tím, aby se ekonomicky podporovalo vytváření přírodních prvků zadržujících vodu v krajině, aby se v zemědělství používaly ekologické postupy, aby se za zateplovaly budovy a stavěly budovy nenáročné na energii, rozvíjely obnovitelné zdroje energie nebo zavedla výuka o změně klimatu a ochraně klimatu na všech základních a středních školách.

Sociální psycholog Jan Krajhanzl z Masarykovy univerzity, vedoucí výzkumného týmu to komentuje: „Mezi českou veřejností už je *passé* nejistota, zda ke změně klimatu dochází nebo ne. Avšak v celé řadě dalších otázek obyvatelé tápou. Například jen 7 % správně ví, že Česká republika produkuje více emisí skleníkových plynů na hlavu než Čína, Indie nebo Velká Británie. A jen 24 % správně odpovědělo, že Česko patří mezi největší vývozce elektrické energie v Evropské unii. Nejistotu ilustruje také to, že celých 45 % si netroufá odpovědět, zda má či nemá Česko odstoupit od uhlí, či v jakém roce.“

Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií

Joštova 218/10, 602 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1910, E: info@fss.muni.cz, www.fss.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

A environmentalistka Renata Svobodová z Masarykovy univerzity pokračuje: „Češi a Češky také jen okrajově sledují diskusi o změně klimatu. Například výroky a aktivity české vlády v ochraně klimatu zaznamenalo pouze 19 % a uhelné komise 10 %. Působení světoznámé aktivistky Greta Thunberg pak zachytilo jen 46 % veřejnosti, bývalého prezidenta a vyhlášeného klimaskeptika Václava Klause 26 %. Mimochodem, toho oznámkovali oslovení ze všech osobností a organizací nejhůře – od 63 % veřejnosti dostal Václav Klaus za svá vyjádření v této oblasti čtyřku nebo pětku.“

A sociolog Tomáš Chabada z Masarykovy univerzity k tomu poznamenává: „Výsledky ukazují, že tu chybí známé, důvěryhodné a respektované osobnosti, které by s českými diváky, posluchači a čtenáři mluvili o ochraně klimatu způsobem, který jim je blízký. Více než 70 % veřejnosti by přitom chtělo, aby se do ochrany klimatu více zapojilo Ministerstvo životního prostředí, vláda, firmy, domácnosti a čeští vědci a vědkyně, podle více než 60 % také například česká média nebo politici a političky.“

Sociální psycholog Ondřej Kácha z Green Dock navazuje: „Česká veřejnost se přitom sama ostýchá mluvit o změně klimatu před druhými. Podle výsledků 61 % Čechů a Češek nikdy s druhými nekomunikovalo o podpoře ochrany klimatu. Jen 17 % dotázaných pak předpokládá, že bude toto téma více otevírat v budoucnu. To je menší ochota než například u podepisování klimatických petic. Necelých 67 % Čechů a Češek petici zatím nikdy nepodepsalo, nicméně 34 % veřejnosti předpokládá, že bude s časem klimatické petice podepisovat více.“

A sociální psycholog Jan Krajhanzl z Masarykovy univerzity doplňuje: „Těch zajímavých výsledků však náš výzkum přináší mnohem více. Například se znovu ukázalo, že příroda je pro Češky a Čechy důležitá a zajímá je. Považují ji za vůbec nejatraktivnější mediální téma z třiceti nabízených, životní prostředí se pak umístilo třetí. Lidé také považují za mnohem důležitější svůj vztah k přírodě než to, zda jsou pravicoví či levicoví, liberálové nebo konzervativci: za ochránce přírody se považuje 71 % a za ekologa 48 % české veřejnosti.“ A uzavírá: „Zaujalo nás také poměrně kritické hodnocení současnosti i budoucnosti: více než 60 % veřejnosti očekává, že dnešní děti budou žít v horším světě, než je ten náš, a 54 % veřejnosti není spokojeno se životním způsobem, kterým žije většina společnosti.“

Kompletní výzkumná zpráva s podrobnými výsledky je ke stažení na stránkách Katedry environmentálních studií Masarykovy univerzity. Najdete zde například podrobný popis nové typologie cílových skupin české veřejnosti ve vztahu k ochraně klimatu a to, jak reagují na různé způsoby komunikace v této oblasti: <https://humenv.fss.muni.cz/ceskeklima2021>

Kontakty pro média

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D., jan.krajhanzl@mail.muni.cz

Mgr. Tomáš Chabada, tomaschabada@mail.muni.cz

Mgr. Ondřej Kácha, MPhil., ondrej.kacha@greendock.cz